

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

331.78

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helvszám

Szerző:

Cím:

Cselédnyomor

Forrás:

Pesti Hírlap

Bp.
(Hely)

1921 III 7/31
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Cselédnyomor.

Egy délelőtt a cupringernél. — Szakácsnék, szobalányok, mindenesek, dajkák. — Nagyságák. — Margit leszerződik. — Scheinberger sirlalmal.

Azt, hogy cselédnyomor, ne úgy méltóztassék érteni, mintha a cselédek nyomorognának a nagyságáknál. Épen ellenkezőleg: arról lesz itt szó, hogy a nagyságák mennyire nyomorognak a cselédekkel. Ugyanis úgy áll a dolog, hogy a mai horribilis bérek mellett, aki cselédet tarthat, az enni is tud neki adni, de az utóbbi esztendőkből a cselédanyag annyira lezülött, hogy a vele való bajlódás kész pokol annak, aki kénytelen vele s nem tartozik Fortuna ama kegyeltjei közé, kiknek a helyszerző megkerülésével juttatott mindenesek-szakácsnék a végzet.

A helyszerző-intézet, alias: cupringer-bolt, valamikor nagyon népszerű intézet volt Pesten. Ahol csak feltűnt hangosan kiabáló bádogtáblája, melynek a szivárvány színeivel változó mezőin a nevelőnőtől a pésztonkáig minden rang- és rendbeli alkalmazott helyet talált, kereslet és kínálat egyaránt élénk volt. Becsületes képi, piros-pozsgás parasztlányok ajánlkoztak hat-nyolc forintért mindeneseknek, akik azután — nem volt nagy ritkaság — hat-nyolc esztendeig mindjárt ott is maradtak, ahova leszerződtek. Jó volt az asszony, jó volt a koszt, jó volt a hely, jó volt a cseléd. Minden jó volt, még az élet is.

Most semmi sincs úgy, mint régen. A jó asszony kevesebb, a jó koszt ritkaság, a jó cseléd — az a mesék birodalmába tartozik. A cupringer birodalmába alig. Így panaszkolta el legalább ezt nekünk Budapest legrégebbi cupringer-segédje, Scheinberger bácsi, aki — fülünk hallatára jelentették ki a nagyságák — elsőrangú ember a szakmában. Scheinberger bácsi a végsőig el van keseredve. Pa-

naszának sem vége, sem hossza nem volt, amikor kérdezősködtünk tőle.

— Uram, az borzasztó, hogy az ember nem mer senkit ajánlani. Rettenetes, hogy micsoda lányok vannak manapság. Száz közül kilencven talvaj, az a néhány pedig olyan válogatós, hogy nem lehet neki helyet találni. Tessék elhinni, már féltem a hirnevemet. Harminc esztendeje dolgozom itt a Nagymező-utcában, mindenki becsületes, megbízható embernek ismer, de a mai viszonyok között nem lehet szótartó az ember. Kérem, hogy micsoda igényeik vannak ezeknek a lányoknak! Egy mindenesek-szakácsné 700—800 koronát kér, egy főzőasszony 1200 koronán alul szóba sem áll az emberrel. Tessék, ott is túl egy.

Egy idősebb, fekete asszonyság osticsül az egyik padon. Nagyon komolyan néz, a kezében könyvet szorongat. Megkérdezzük tőle, mennyi volt utoljára a bére?

— Hatszáz korona, kérem.

— És most ezerkétszázat kér?

— Hja! Nehéz az élet! — feleli egykedvűen és mert látja, hogy nincsenek komoly szándékaim, azontul egy pillantásra sem méltat.

— Tetszik látni, — sár tovább Scheinberger bácsi. — És tessék elképzelni: valamennyinek cselédszoba kell. A legutolsóknak is. Kérem, hogy néz az ki, a mai lakásmizériával, egyik-másik nagysága tizedmagával is alszik egy szobában, de a cselédnek — cselédszoba kell.

— Szeretnék látni egy üzletkötést, Scheinberger bácsi, — mondom a szakférfinak.

— Jaj, kérem, az nem olyan biztos. Egész

nap mindössze két-három lányt helyezünk el, — kérem, mi nem ajánlunk mindenkit. — tessék nézni, már tizenegy óra és még egy üzletkötés sem volt.

Jó szerencsénk azonban nem hagyott el. A következő percben az Andrássy-ut felől nagyságát jelzett Scheinberger bácsi seizmográfja. Az érkező kávéháztulajdonosnő volt és a konyhára kellett neki egy ügyes leány.

— Margit! — süvölti Scheinberger bácsi az ajtóban. És már jön is a bolt fenekéről egy jóképtű szőke gyermek és megáll a jövevény előtt.

— Maga eljönne? — kérdi a nagysága.

Scheinberger bácsi, mint szakember átveszi a szót.

— Kérem, nagysága, ez a lány sohasem megy máshova, csak kávéházba. Nagyon szereti a kávé. Csupa kitünő bizonyítványai vannak a legjobb kávéházakból. Margit, fiam, ez egy magának való hely, adja odá mindjárt a könyvét, a nagysága igen jó asszony és . . .

— Van-e kimenő? — metszi el hidegen a szófonalát Margit.

A nagysága zavarba jön.

— Kimenő, fiam? Az nincs. Hiszen kávéházba jön.

— Akkor nem megyek. Kimenő kell.

Scheinberger bácsi segít.

— Hát hiszen . . . a nagysága jó asszony . . . és néha talán . . .

— Minek magának a kimenő, lellem. Hiszen vasárnap délelőtt, nem bánom, akkor elmehet egy kicsit.

— Minek a kimenő? — méltatlankodik Margit. — Hát kérem szépen, az ember megkívánja a maga társaságát. És a barátnőnek most születik kis babája . . .

A Váci-körut felől új nagysága érkezett. Ele-